

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 29 lipca 2011 r.

w sprawie ustawy o usługach płatniczych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2011 r. ustawy o usługach płatniczych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 5 skreśla się ust. 5;
- 2) w art. 9:
 - a) w ust. 3 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

"b) udziela zezwolenia na uczestniczenie w systemie innym dostawcom.",
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

"3a. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, dostawcy nie mogą negocjować między sobą opłat w odniesieniu do systemu płatności, ale mogą ustalić własny cennik w odniesieniu do płatników i odbiorców.";
- 3) w art. 11 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz "obowiązani" zastępuje się wyrazem "obowiązane";
- 4) w art. 14 w ust. 1 skreśla się wyrazy "na mocy odrębnych przepisów";
- 5) w art. 15 w ust. 1 skreśla się wyrazy "w jego przekonaniu";
- 6) w art. 16 skreśla się ust. 2;
- 7) w art. 22 w ust. 1 skreśla się wyrazy ", w języku polskim lub w innym języku uzgodnionym przez strony, nie naruszając art. 7 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 224 i Nr 84, poz. 455), zwanej dalej "ustawą o języku polskim";

- 8) w art. 26 w ust. 1 skreśla się wyrazy ", w języku polskim lub w innym języku uzgodnionym przez strony, nie naruszając art. 7 ustawy o języku polskim";
- 9) w art. 27 w pkt 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy "adres siedziby" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres";
- 10) w art. 27 w pkt 1 w lit. b wyrazy "do którego, zgodnie z" zastępuje się wyrazami "o którym mowa w" oraz przed wyrazem "dostawca" dodaje się wyrazy "do którego";
- 11) w art. 27 w pkt 5 w lit. d skreśla się wyraz "dostawcy";
- 12) w art. 27 w pkt 7:
 - a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz "odszkodowawczych" zastępuje się wyrazami "rozstrzygnięcia sporów",
 - b) w lit. b po wyrazie "skarg" dodaje się wyrazy ", o których mowa w art. 15,", wyraz "odszkodowawczych" zastępuje się wyrazami "rozstrzygnięcia sporów" oraz skreśla się wyrazy "zgodnie z art. 15";
- 13) w art. 41 w ust. 4 po wyrazie "Dostawca" dodaje się wyrazy "na wniosek użytkownika";
- 14) w art. 42 w ust. 1 w pkt 2 oraz w art. 46 w ust. 2 w pkt 2 wyraz "sprzeniewierzenia" zastępuje się wyrazem "przywłaszczenia";
- 15) w art. 43 skreśla się ust. 2;
- 16) w art. 44 w ust. 2 po wyrazie "płatniczego" dodaje się wyrazy "albo od dnia, w którym transakcja miała być wykonana";
- 17) w art. 44 w ust. 2 wyraz "usług" zastępuje się wyrazem "transakcji";
- 18) w art. 64 w ust. 1 w pkt 4 po wyrazie "rozwiązania" dodaje się wyraz "organizacyjne";

- 19) w art. 74 w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem wymogów określonych w przepisach odrębnych, w szczególności dotyczących uzyskiwania zgody właściwego organu na ich prowadzenie";
- 20) w art. 75 wyrazy "co najmniej 5 lat" zastępuje się wyrazami "od 5 do 10 lat";
- 21) w art. 81 wyraz "przepisami" zastępuje się wyrazem "ustawą";
- 22) w art. 84 w ust. 2 wyrazy "na piśmie" zastępuje się wyrazami "w formie pisemnej";
- 23) w art. 85 w ust. 2 w pkt 2 wyrazy "adres siedziby albo" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres";
- 24) w art. 92 w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy "powinno zawierać" zastępuje się wyrazem "zawiera";
- 25) w art. 92 w ust. 2:
 - a) w pkt 2 wyrazy "adres siedziby" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres",
 - b) w pkt 3 wyrazy "adres jego siedziby albo" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres",
 - c) w pkt 6 przed wyrazem "nazwiska" dodaje się wyrazy "imiona i";
- 26) w art. 98 wyrazy "i adres siedziby" zastępuje się wyrazami ", siedzibę i adres";
- 27) w art. 99 w ust. 2 w pkt 3 skreśla się wyrazy ", w szczególności przez realizację celów określonych w pkt 1 i 2";
- 28) w art. 113 w ust. 3 wyrazy "pkt 5" zastępuje się wyrazami "pkt 4 i 5";
- 29) w art. 113 w ust. 5 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r." oraz po wyrazie "administracji" dodaje się wyrazy "(Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji"";

- 30) w art. 114 w ust. 4, w art. 116 w ust. 2 i w art. 130 w ust. 2 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy";
- 31) w art. 115 w pkt 3 wyraz "warunki" zastępuje się wyrazem "sposób";
- 32) w art. 122 w ust. 1:
a) w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:
"c) siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres głównego miejsca wykonywania działalności;"
b) w pkt 2 w lit. b wyrazy "adres siedziby albo" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres";
- 33) w art. 126 w ust. 1 w pkt 1:
a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie "poziomu" dodaje się wyrazy "500 000 euro",
b) w lit. a i b skreśla się wyrazy "w wysokości 500 000 euro";
- 34) w art. 131 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy "adres siedziby" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres";
- 35) w art. 133 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
"1. KNF prowadzi rejestr w systemie informatycznym.";
- 36) w art. 134:
a) w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:
"c) siedzibę i adres;"
b) w pkt 4 w lit. b wyrazy "adres siedziby albo" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres";
- 37) w art. 135 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:
"c) siedzibę i adres;"

- 38) w art. 136:
- a) w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:
 - "c) siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres głównego miejsca wykonywania działalności;"
 - b) w pkt 3 w lit. b wyrazy "adres siedziby albo" zastępuje się wyrazami "siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres";
- 39) w art. 157 w pkt 1 w lit. b, w lit. f wyrazy "w innych ustawach" zastępuje się wyrazami "w ustawie z dnia ... o usługach płatniczych";
- 40) w art. 161 w pkt 2, w art. 4 w ust. 1 po wyrazie "systemu" dodaje się wyrazy "płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych";
- 41) w art. 161 w pkt 6 w lit. b, w ust. 3b po wyrazie "zgoda" dodaje się wyrazy "albo zezwolenie";
- 42) w art. 161 w pkt 7, w ust. 4 skreśla się wyrazy "pkt 1–6";
- 43) w art. 163:
- a) w pkt 18, w art. 39 po wyrazie "ustawy" dodaje się wyrazy "z dnia ...",
 - b) w pkt 20, w art. 45:
 - w pkt 2 wyrazy "ustawie o usługach płatniczych" zastępuje się wyrazami "tej ustawie",
 - w pkt 4 po wyrazach "pkt 2–6 ustawy" dodaje się wyrazy "z dnia ..." oraz użyte po raz drugi wyrazy "ustawy o usługach płatniczych" zastępuje się wyrazami "tej ustawy";
- 44) w art. 163 w pkt 19, w art. 44:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - "1) nałożyć na członka zarządu instytucji pieniądza elektronicznego bezpośrednio odpowiedzialnego za stwierdzone nieprawidłowości karę pieniężną do wysokości trzykrotnego miesięcznego wynagrodzenia brutto tego członka, wyliczonego na podstawie średniego wynagrodzenia brutto za ostatnie 3 miesiące przed

- nałożeniem kary;"
- b) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- "1) nałożyć na osobę kierującą oddziałem zagranicznej instytucji pieniądza elektronicznego bezpośrednio odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości karę pieniężną do wysokości trzykrotnego miesięcznego wynagrodzenia brutto tej osoby, wyliczonego na podstawie średniego wynagrodzenia brutto za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary;"
- 45) w art. 163 w pkt 19, w art. 44 w ust. 4 po wyrazie "przepisów" dodaje się wyrazy "ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r." oraz po wyrazie "administracji" dodaje się wyrazy "(Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, z późn. zm.)";
- 46) w art. 163 w pkt 20, w art. 45:
- a) we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyraz "wyłącznie",
- b) w pkt 5 skreśla się wyrazy ", z uwzględnieniem innych przepisów prawa krajowego i wspólnotowego";
- 47) w art. 166 w pkt 6 w lit. a, lit. zb otrzymuje brzmienie:
- "zb) zastosowania środków, o których mowa w art. 141a ust. 2–3 ustawy – Prawo bankowe,";
- 48) w art. 166 w pkt 6 w lit. b, w pkt 6 w lit. b wyrazy "ust. 5 i 7" zastępuje się wyrazami "ust. 5–7";
- 49) w art. 177 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie "zgoda" dodaje się wyrazy "albo zezwolenie".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2011 r. Senat rozpatrzył ustawę o usługach płatniczych i uchwalił do niej 49 poprawek.

Poprawki nr 1, 4, 5, 6, 15, 19 i 27 eliminują z ustawy przepisy lub ich fragmenty, które nie mają wartości normatywnej. Zgodnie z § 11 Zasad techniki prawodawczej w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych. Ponadto § 4 ust. 4 Zasad stanowi, iż w ustawie nie zamieszcza się przepisów nakazujących stosowanie innych aktów normatywnych.

W związku z art. 9 ust. 3 pkt 3 lit. b nasuwało się pytanie, jak należy rozumieć sformułowanie "dostawcy, którzy nie mają wówczas prawa negocjować między sobą opłat w odniesieniu do systemu płatności". Czy brak możliwości negocjowania jest skutkiem udzielenia zezwolenia na uczestniczenie w systemie płatności innych dostawców, czy też warunkiem, jakie musi spełniać zezwolenie, aby do systemu płatności nie były stosowane przepisy art. 9. ust. 1 i 2. Przepis w brzmieniu uchwalonym przez Sejm odpowiedzi na te pytania nie daje. Senat uchwalił poprawkę nr 2 uznając, iż w analizowanym przypadku mamy do czynienia z brakiem możliwości negocjowania jako skutkiem zezwolenia.

Poprawki nr 3, 17 i 24 mają charakter redakcyjny.

W art. 22 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 ustawodawca wskazuje, iż określone w nich informacje formułuje się w języku polskim lub innym języku uzgodnionym przez strony, nie naruszając art. 7 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim. W związku z tym nasuwało się pytanie, co należy rozumieć przez sformułowanie "nie naruszając". Czy wolą ustawodawcy jest wyłączenie bezprawności czynu, jakim jest posługiwanie się w obrocie z udziałem konsumentów wyłącznie językiem obcym, a tym samym przyjęcie iż posługujący się w obrocie nie będzie podlegał odpowiedzialności karnej w przypadku postępowania niezgodnego z dyspozycją art. 7 ustawy o języku polskim, czy też wyłączenie stosowania tego artykułu w odniesieniu do informacji dostarczanych na podstawie art. 22 i art. 26 opiniowanej ustawy. Senat uznał, iż zgodne z wolą ustawodawcy jest, aby ustawa o języku polskim stosowana była również w odniesieniu do informacji, o których mowa we wskazanych przepisach ustawy o usługach płatniczych i uchwalił poprawki nr 7 i 8. Należy przy tym zwrócić uwagę na art. 7 ust. 3 ustawy o języku polskim.

Uchwalając poprawki nr 9, 23, 25, 26, 32, 34, 36, 37 i 38 kierowano się koniecznością uwzględnienia w przepisach ustawy, że określone usługi płatnicze będą mogły być wykonywane również przez osoby fizyczne. W związku z tym, iż w myśl Kodeksu cywilnego

osoba fizyczna nie ma siedziby tylko miejsce zamieszkania, koniecznym stało się uzupełnienie przepisów, w których mowa jest o siedzibie, a które dotyczą również osób fizycznych, o miejsce zamieszkania. Przyjmując poprawki oparto się na art. 25 ust. 1 pkt 5 i art. 49 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W związku z tym, iż art. 27 pkt 1 lit. b sugerował, iż podstawą wpisu do właściwego publicznego rejestru jest przepis dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylającej dyrektywę 97/5/WE, a nie właściwy przepis państwa członkowskiego, przyjęto poprawkę nr 10.

W związku z tym, że w art. 46 ust. 2 mowa jest o odpowiedzialności płatnika, a nie dostawcy przyjęto poprawkę nr 11.

Zestawiając art. 27 pkt 7 z art. 15 uznano, iż powinien on stanowić o procedurach rozstrzygnięcia sporów, a nie procedurach odszkodowawczych (poprawka nr 12).

Przepis art. 43 ust. 1 pkt 3 sugeruje, iż w art. 41 ust. 4 mowa jest o wniosku o odblokowanie albo zastąpienie zablokowanego instrumentu płatniczego nowym, w sytuacji gdy art. 41 ust. 4 mówi wyłącznie o przesłankach, które muszą być spełnione, aby dostawca mógł odblokować albo zastąpić nowym zablokowany instrument płatniczy. W związku z tym Senat skorelował ze sobą te przepisy i uchwalił poprawkę nr 13.

W art. 42 ust. 1 pkt 2 oraz art. 46 ust. 2 pkt 2 mówi się o "sprzeniewierzeniu instrumentu płatniczego". Zdaniem Senatu chodzi tutaj o czyn z art. 284 § 2 Kodeksu karnego (kwalifikowany typ przywłaszczenia). Mając na względzie § 9 Zasad techniki prawodawczej przyjęto poprawkę nr 14.

W związku z tym, iż w przypadku niewykonanych transakcji płatniczych nie dochodzi do obciążenia rachunku płatniczego (zob. 44 ust. 3) przyjęto poprawkę nr 16. Poza tym w poprawce tej uwzględniono terminologię, którą posłużył się ustawodawca w art. 44 ust. 1, 3 i 4.

Poprawki nr 18, 21, 40 i 43 ujednolicają terminologię ustawy.

W poprawce nr 20 ograniczono okres przechowywania przez krajową instytucję płatniczą dokumentów związanych ze świadczeniem usług płatniczych maksymalnie do 10 lat. Przyjmując tę poprawkę kierowano się stanowiskiem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Uchwalając poprawkę nr 22 uwzględniono m.in. treść art. 86 ust. 1 ustawy o usługach płatniczych oraz art. 74 Kodeksu cywilnego.

Poprawka nr 28 zmierza do tego, aby podmioty wydające instrumenty płatnicze ponosiły niższe opłaty na pokrycie kosztów nadzoru. Zdaniem Senatu jedną stawką w wysokości 0,0025% powinni być objęci nie tylko agenci rozliczeniowi świadczący usługę płatniczą wskazaną w art. 3 ust. 1 pkt 5, ale również organizacje kartowe będące bezpośrednimi wydawcami kart. Przyjmując tę poprawkę Senat kierował się opinią partnerów społecznych i Ministerstwa Finansów.

Poprawki nr 29, 30, 39 i 45 mają na celu sformułowanie odesłań zewnętrznych zgodnie z § 156 ust. 1 Zasadami techniki prawodawczej.

W przepisie upoważniającym art. 115 pkt 3 ustawodawca deleguje do rozporządzenia określenie warunków uiszczania opłat, o których mowa w art. 114. W związku z tym nasuwały się pytania: o jakie warunki w tym przypadku chodzi (techniczne czy merytoryczne) oraz, czy Prezes Rady Ministrów będzie w stanie zrealizować ten fragment upoważnienia (zakresu spraw)? Senat dążąc do wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych uznał, iż wolą ustawodawcy jest, aby w rozporządzeniu określony był sposób uiszczania opłat i przyjął poprawkę nr 31.

W związku ze sposobem sformułowania art. 126 ust. 1 pkt 1 lit. a nasuwało się pytanie, czy przekroczenie poziomu, o którym mowa w tym przepisie, należy rozumieć jako przekroczenie poziomu 500 000 euro, czy też przekroczenie poziomu o 500 000 euro? Przyjmując, iż wolą ustawodawcy jest pierwsza z interpretacji, w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych, przyjęto poprawkę nr 33.

Biorąc pod uwagę, iż skrót pojęcia "rejestr krajowych instytucji płatniczych i innych dostawców" wprowadzony został w art. 4 ust. 3 przyjęto poprawkę nr 35.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, zgoda jest wyrażana na prowadzenie systemu płatności. Prowadzenie systemu rozrachunku papierów wartościowych wymaga zezwolenie KNF. W związku z tym przyjęto poprawki nr 41 i 49.

W związku z tym, iż art. 17 ust. 2 ustawy o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami ma tylko 6 punktów przyjęto poprawkę nr 42.

Z nowelizowanego 44 ust. 1 pkt 1 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych wynika, iż KNF może nałożyć na członka zarządu instytucji pieniądza elektronicznego karę pieniężną bez względu na to czy członek był odpowiedzialny za stwierdzone nieprawidłowości czy też nie (kara nie będzie mogła być wyższa niż trzykrotne

miesięczne wynagrodzenie brutto członka zarządu odpowiedzialnego za stwierdzone prawidłowości). Ustawodawca odszedł tym samym od filozofii karania przyjętej w art. 105 ustawy o usługach płatniczych. W świetle rozwiązań przyjętych w art. 105 karę nakłada się na osobę zarządzającą bezpośrednio odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości. Senat uznał, iż właściwe jest rozwiązanie zaproponowane w ustawie o usługach płatniczych i uchwalił poprawkę nr 44. Analogiczna uwaga dotyczy nowelizowanego art. 44 ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

Z jednej strony sformułowanie użyte we wprowadzeniu do wyliczenia art. 45 ustawy o elektronicznych instrumentach płatniczych wskazuje, iż mamy do czynienia z zamkniętym katalogiem działań, które może podejmować instytucja pieniądza elektronicznego, z drugiej zaś w pkt 5 tego artykułu prawodawca otwiera ten katalog. Poprawka nr 46 eliminuje tę wewnętrzną sprzeczność. Ponadto w pkt 5 zbędnie wskazano, iż instytucja pieniądza elektronicznego prowadząc inną działalność gospodarczą ma obowiązek przestrzegać inne przepisy prawa. Jest to oczywiste.

Przyjmując poprawkę 47 uznano, iż wolą ustawodawcy jest odesłanie w lit. zb również do dodawanego ust. 2a w art. 141a ustawy – Prawo bankowe. Dokonywana rozpatrzoną ustawą nowelizacja lit. zb jest zmianą pozorną. Ustawodawca nadaje bowiem przepisowi treść identyczną z obowiązującą.

Poprawkę nr 48 przyjęto kierując się tym, iż art. 129 ust. 6 ustawy o usługach płatniczych również stanowi o karze oraz dlatego, że przepis ten jest nierozzerwalnie związany z ust. 7 tego artykułu.

